

គោលការណ៍រៀបចំជាមុនស្ថានធម្មតតួនាទីរួមនៃប្រជាធិបតេយ្យ

Basic Principles on the Role of Lawyers

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាអង់គ្លេសជាតិ និងក្រសួងការបង្កើរបទឈ្មោះ

និងការប្រព្រឹត្តិភាពដែលបានប្រព័ន្ធឌីឡូឡូអីហីនីនៅក្រុងឆ្នាំ ៩៣៧ ខែ មីនា ឆ្នាំ១៩៩០ ហើយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានចូលរួមនៃប្រជាធិបតេយ្យ/១៣៣ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៣ របស់មហាផ្សិបាត អ.ស.ប. ។

ដោយរហូតថា នៅក្នុងចម្លក្ខណៈអង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រជាពលរដ្ឋប្រចាំជាតិសាសន៍ នៅលើពិភពលោក អនុវត្តន៍ការប្រជាធិបតេយ្យបស់ខ្លួនថា និងបង្កើតនូវលក្ខណៈនានាដែលអាចរក្សាទាននូវយុត្តិធម៌ និងប្រកាសថា នេះគឺជាដែលកម្មួយនៅបំណងប្រចាំរបស់គេ ចំពោះសមិទ្ធភីដែលនៅកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអនុវត្តជាតិ ក្នុងការលើកស្តីប្រឈម និងជីវិតឱ្យមានការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេវាការជាសារីនូ ដោយត្រានការរំបែងថែរុះសាសន៍ ក្រោម ការងារ និងសាសនាអ្វីប់ ។

ដោយរហូតថា សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាសាកលស្តិតិសិទ្ធិមនុស្ស តំកល់គោលការណ៍សមាគាត់ចំពោះមុខងារបំគោលការណ៍ស្តិតិការសន្តិតំជាមុនថាគ្នានមេរោគ សិទ្ធិទួលបាននូវការដំនុំដែលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងជាសាធារណៈដោយគុណភាពរួមមួយដែរដូចជាប្រជាធិបតេយ្យ និងមិនលំអេវ៉ាង ព្រមទាំងការធានាថាំនៅសំណើដែលចាំបាច់សំរាប់ការការពារដល់ជនប្រជាប់រូបដែលត្រូវបានប្រកាសនិងបានបញ្ជាក់ ។

ដោយរហូតថា កតិកាសញ្ញាអនុវត្តជាតិស្តិតិសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ប្រកាសជាប់នៃមន្ត្រីតិសិទ្ធិទួលបាននូវការដំនុំដែលដោយត្រានការពន្លាបោះមិនសមបោតុដល និងសិទ្ធិទួលបាននូវការដំនុំដែលប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងជាសាធារណៈ ដោយគុណភាពរួមមួយមានសមត្ថភិបុស ឯករាជ្យ និងមិនលំអេវ៉ាង ហើយដែលគុណភាពនេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ។

ដោយរហូតថា កតិកាសញ្ញាអនុវត្តជាតិស្តិតិសិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ វិនិយោគពិភពលេខ នៃរដ្ឋជាសមាជិកក្រោមកតិកាសញ្ញានេះ នៅយុវជនស្តីបានការគោរពជាសកល និងការប្រតិបត្តិតាមសិទ្ធិមនុស្ស និងសេវាការ ។

ដោយហេតុថា គោលការណ៍សម្បបកម្មសំរាប់ការការពារជនគ្រប់រប់ដែលសិតក្រោមការយុំយាំង ប្រការដាក់ពន្លាតារតាមទំន់ណាក់ដោយចែងថា អ្នកជាប់យុំយាំងត្រូវមានសិទ្ធិទួលបានជំនួយ ព្រមទាំងធ្វើទំនាក់ទំនងនិងប្រើក្សាយបាបល័ដាមួយស្ថាតី ។

ដោយហេតុថា បញ្ជីជាបច្ចានអប្បបរមាសំរាប់គ្រប់គ្រងអ្នកទោស ផ្តល់អនុសាសន៍ជាតិសេសថា ជំនួយផ្ទើកច្បាប់ និងទំនាក់ទំនងជាសំណាត់ជាមួយស្ថាតី គ្នាត្រូវបានធានាចំពោះពិរិទ្ធដនឡាចំអស់ ។

ដោយហេតុថា សេចក្តីផ្លូវការណ៍សិតិការធានាអោយមានការការពារចំពោះជនទាំងអស់ដែលប្រជុំមួយ មុខនិងទោសប្រហារជីវិត ធ្វើការគួរការណ៍បញ្ជី ពិសិទ្ធិទេដនភាពប់រប់ដែលសង្ឃឹម ប្រើដែលអាជកាត់ទោសប្រហារជីវិត រោយមានជំនួយផ្ទើកច្បាប់គ្រប់គ្រាន់ នៅគ្រប់តំណាក់កាលទាំងអស់នេះ និតិវិធី អនុលោមតាមមាត្រាព្រាណ នៃកតិកាសញ្ញាស្តិតិ សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ។

ដោយហេតុថា សេចក្តីផ្លូវការណ៍នេះគោលការណ៍ជាមួលដ្ឋានសិតិយុត្តិធម៌សំរាប់ជននៃរដ្ឋបាល និងការរំលោភអំណាច ផ្តល់អនុសាសន៍អោយចាតិជានករកនៅថ្ងៃកំណើត និងអនុរាជតិ ដើម្បីកែល់អតិសិទ្ធិទួលបានយុត្តិធម៌ និងការប្រព្រឹត្ត បងិទាន ការទូទាត់សំណង និងការជួយខបត្តមួលដែលនៃរដ្ឋបាលដោយសារបច្ចាត់រោយបានត្រីមត្រីវិញ្ញុ ។

ដោយហេតុថា ការការពារគ្រប់គ្រាន់ដល់សិទ្ធិមនុស្ស និងសេវាតារជាសារវីឡា ដែលជនគ្រប់របសុទ្ធដែលមានសិទ្ធិទួលបាន ទេដាផលិទ្ធិទាំងនេះជាតិ សិទ្ធិសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ប្រជាសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយកំនែនៅតំបន់រៀងរាល់ និងសិទ្ធិក្រោមការប្រកបដីរោងក្រោម មានសិទ្ធិទួលបាននូវសេវាកម្មផ្ទើកច្បាប់ដែលមានប្រសិទ្ធភាព ដែលផលដែលដោយអ្នកប្រកបវិជ្ជាតិវិរោះច្បាប់ងករដ្ឋមួយ ។

ដោយហេតុថា សមតមវិជ្ជាតិវិរោះមេធារីនានាដីរូនាទិយាងសំខាន់ក្នុងការលើកកំពស់បច្ចានវិជ្ជាតិវិរោះ និងបញ្ហាតិក្រោមសិលជមិ ក្នុងការការពារសមាជិករបស់ខ្លួន ពិការមេធារី និងការដាក់កំហិតមិនសមរម្យ និងការរំលោភបំពេន ក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ដល់ជនគ្រប់រប់ដែលត្រូវការមេធារី ព្រមទាំងក្នុងការសហការជាមួយស្ថាប់នរដាក់បាល និងស្ថាប់និទ្ធទេរៀត ដើម្បីនោះទេការអំពីបំផុតនៃយុត្តិធម៌ និងផលប្រយោជន៍សាងរណៈ ។

គោលការណ៍ជាមួលដ្ឋានសិតិតុនាទិរបស់មេធារី ជូចមានចំណេះចំណេះក្រោមនេះ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីជួយរដ្ឋជាសមាជិកនានា ក្នុងការបំពេញការកិច្ចរបស់ខ្លួនសំរាប់ជាតិ និងលើកស្សាយនូវតួនាទិដីត្រីមត្រីវិរបស់

មេធាវីដែលរដ្ឋាភិបាលទាំងឡាយគ្នាយកមកពិចារណា និងគោរពតាមក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃថ្លាប់ជាតិរបស់ខ្លួន និងក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តូង ហើយមេធាវី និងអ្នកដែលទៅការជាប្រជាជាតិក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃថ្លាប់ជាតិបាន និងនិតិបញ្ញាតិ និងសាធារណៈជនទូទៅ គ្នាដែលយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះគោលការណ៍ជាមួលដ្ឋាននេះ ។ គោលការណ៍ទាំងនេះ កំព្យូរអនុវត្តអាយុទានសមរម្យដឹងដឹរ ចំពោះជនទាំងឡាយណាដែលបើប្រាស់មុខងារជាមេធាវីតិចនិងបញ្ចុះបញ្ជីការជាមួលសមាគមមេធាវី ។

សិទ្ធិធម្មជានលេខជាតិ និទ្ទេសនាកម្មធម្មរបរ

១- បុគ្គលប្រប័យបានសិទ្ធិពិងពាក់រកជីនូយពីមេធាវីម្នាក់តាមការដំសិរីសរបស់ខ្លួន ដើម្បីការពារ និងបង្កើតសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងដើម្បីការពារខ្លួននៅត្រប់ដីណាក់កាលទាំងអស់នៃជំរឿនក្រុងត្របូទណ្ឌ ។

២- រដ្ឋាភិបាលនានាគ្រៀបានជាតា បុគ្គលប្រប័យដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនដីរបស់ខ្លួន និងស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ត្រូវទទួលបាននូវនិតិវិធីប្រកបដោយសមត្ថភាព និងយន្តការផ្តើមបង់មានប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងសិទ្ធិស្ថិត្រឡប់បានមេធាវី ដោយត្រូវការរំបែងចែកពីប្រកែទីដីដែលអស់ ដូចជាការរិសនេងពួជសាសន៍ ពណិសំបុរ ដើមកំណើតជាតិទូទៅ កៅទ ភាសា សាសនា គំនិតនៃយោបាយ បុគ្គលបញ្ហាមពិធីទេរៀន ដើមកំណើតជាតិប្រុសនូម ប្រពៃសម្បត្តិ ប្រភពកំណើត បានសេដ្ឋកិច្ច ប្រហែលដែលទេរៀន ។

៣- រដ្ឋាភិបាលនានា គ្រៀបានរោគយានការផ្តល់មួលនិធិ និងប្រកពដែលទេរៀនរោគយានត្រប់ត្រាន់សំរាប់សេវាកម្មធម្មរបស់ខ្លួន និងតាមការចំណាច់ ដល់ជនដែលទេរៀនដែលងាយរងគ្រោះ ។ សមាគមវិជ្ជានីវេះ មេធាវីនានាគ្រៀសហការក្នុងការរៀបចំ និងការផ្តល់សេវាកម្ម មធ្យាបាយ និងប្រកពដែលទេរៀនទាំងនេះ ។

៤- រដ្ឋាភិបាល និងសមាគមវិជ្ជានីវេះ មេធាវីនានា គ្រៀប់ធ្វើការជួរពុំដ្ឋាយពីកម្ពុវិធីរបស់ខ្លួន ដល់សាធារណៈជនអគ្គិសនិទ្ទេ និងករណើយកិច្ចរបស់ពួកគេតាមផ្លូវរៀងរាល់ និងពិត្យនាថីដែលមានការការពារសិរីភាពជាសារីនូរបស់ពួកគេ ។ ជនក្រុងក្រុង និងជនដែលងាយរងគ្រោះដោយចេញចម្លៃទេរៀន គ្នាគ្រៀបានយកចិត្តទុកដាក់ជាតិសេសផ្តល់ជីនូយ ដើម្បីរោគយានលទ្ធភាពអេអាយុតិសិទ្ធិរបស់ពួកគេ ហើយនៅពេលដែលចាំបាច់គ្រៀរកពិងពាក់ជីនូយ ពីមេធាវី ។

ការគោរពនិទេសនូវក្រុមឱ្យតិចចិត្តក្រុមឱ្យតិច

៥- រដ្ឋាភិបាលនានាថ្វវោនាទា អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចថ្វវោនដីដីក្រាមដល់បុគ្គលប្រប់រុប ពីសិទ្ធិរបស់គេដែលអាចទទួលបានជំនួយពីមេធាវីម្នាក់តាមការង្រឿសរបស់គេហ្មាយពីការចាប់ខ្លួន បុយ្តៃនៅពេលថ្វវោនចោរប្រកាសពីបទលើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។

៦- ជនភាគក៏ដោយដែលមិនមានមេធាវី មានសិទ្ធិទទួលបានមេធាវីម្នាក់ដែលមានបទពិសោធន៍ និងមានសមត្ថភាពប្រហាក់ប្រហែលឡើងមិនអាចនៅបទលើសដែលថ្វាប្រការនៃមកលើខ្លួន ក្នុងគ្រប់វីរិះកិច្ចជំងអស់ដែលដលប្រយោជន៍យុត្តិធមិត្តវិរាយប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីអោយមេធាវីនោះផ្តល់នូវជំនួយដែកច្បាប់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពដោយគ្មានការបង់ឆ្លេះប្រសិទ្ធិនិងមានបទពិសោធន៍មេធាវីថ្វាប្រការនៃកិច្ចជំងអស់ប៉ុណ្ណោះ ។

៧- រដ្ឋាភិបាលនានាថ្វវោនបន្ថែមទៀត ជនភាគក៏ដោយដែលថ្វវោនចាប់ខ្លួន បុយ្តៃនៅពេលថ្វវោនចាប់ខ្លួន ទោះជាថ្វវោនថ្វាប់ប្រសិទ្ធិថ្វាប្រការនៃមេធាវីម្នាក់ក្រាមក្នុងវីរិះកិច្ចភាគក៏ដោយមិនអាយុលើសពីរបាយ:ពេល ៨៩ម៉ោង ក្រាយពេលការចាប់ខ្លួន បុរាណយំខ្លួននោះឡើយ ។

៨- អ្នកដែលថ្វវោនចាប់ខ្លួន យុំខ្លួន បុអ្នកដាប់ពន្លនាតារទៅដែលអស់ថ្វវោនត្រូវតែបានផ្តល់ខ្លួន ពេលវេលា និងមេធាវីថ្វាប្រកាស ដើម្បីជួបប្រាស់ប្រាស់ទាក់ទង និងប្រើក្សាយបាល់ជាមួយមេធាវីរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានការពន្លាបេល ការរំងស្វាក់ បុរាណថ្វាប្រតិនិត្យ និងថ្វវោនជាការសំងាត់ទាំងស្រួល ។ មក្ខុប្រតិបត្តិច្បាប់អាចមើលយើពួរ តែមិនអាចស្អាប់លើពីការប្រើក្សាយបាល់នេះទេ ។

ឧគ្គុណៈសម្បត្តិ និងការបេងប្រឈរ

៩- រដ្ឋាភិបាល សមាតមវិជ្ជានីវោនដែលមេធាវីនានា និងស្អាប់នអប់រំ ថ្វវោនចាប់ មេធាវីថ្វវោនបានការអប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលសម្រប ប្រមូលធម៌យល់ដឹងពីទស្សន៍ និងតួនាទិតាមបញ្ហាផិត្រក្រមសិលជមិរបស់មេធាវី និងយល់ដឹងពីសិទ្ធិមនុស្ស និងលើរិភាពជាសារវិនិត្តដែលបានទទួលស្អាត់ដោយច្បាប់ជាតិ និងអន្តរជាតិ ។

១០- រដ្ឋាភិបាល សមាតមវិជ្ជានីវោនដែលមេធាវីនានា និងស្អាប់នអប់រំ ថ្វវោនចាប់ ត្រានការវិសោធន៍ពេលវេល បុគ្គលិកដែលនិងចិត្តប្រកប បុកំពុងពេតប្រកបវិជ្ជានីវោនដែលច្បាប់នេះដោយមួលហេតុជាសាសន៍ ពណិសម្បរ តែទៅដើមកំណើនជាតិពន្លឺ សាសនា មនុស្សបាយ បុរាណសំដែងមពិធ្យុងឡ្វ់ពេត ដើមកំណើនជាតិបុសអ្នក ព្រព្រសម្បត្តិប្រកបពេកំណើន ចាប់ពីលោកស្រី បាន៖សេដ្ឋកិច្ច បុបាន៖ដែលឡើងឡើយ លើកដែលត្រួតពិនិត្យបានប្រើមេធាវីនោះ ថ្វវោនបានសញ្ញាតិនេប្រពេសសាមិ ទីបមិនថ្វវោនចាប់ទុកចាត់ជាតិការវិសោធន៍នោះ ។

១១- នៅប្រព័ន្ធឌានដែលមានក្រុម សហគមន៍ ប្រចាំប៉ី ដែលសេចក្តីផ្តល់ការរបស់គេលើការងារក្នុងមិនមានដូចខាងក្រោម ជាពីស់សម្រាប់ពេលមានវប្បធម៌ ភាសា ប្រចាំឆ្នាំមទៅបែងចុះត្រួតពិនិត្យការងារ និងស្ថាប័នអប់រំ គ្នាដែលបានក្រុមក្នុងក្រុមក្នុងដែលមកពីក្រុមទាំងនេះ បានចូលប្រកបវិធានធនៈឡាប់បើយ ត្រូវធានាថា ពួកគេទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលសម្របទៅតាមសេចក្តីផ្តល់ការរបស់ក្រុមទេ ។

ត្នោតនី និវាទនៃនឹងខ្លួនខ្លួន

១២- មេដារី ត្រូវរក្សាកិត្តិយស និងសេចក្តីផ្តល់បន្ថែមនូវវិធានធនៈរបស់ខ្លួន ជាក្នាក់ងារដើម្បីសំខាន់ នៃដំណឹង យុត្តិធម៌ នៅត្រូវបានរៀបចំអស់ ។

១៣- ត្នោតនីរបស់មេដារីចំពោះកុនកុនរបស់ខ្លួនត្រូវរួមមាន:

- ក) - ណែនាំកុនកុនពិសិទ្ធិ និងករណិយកិច្ចស្របច្បាប់របស់គេ និងពីការងារនៃប្រព័ន្ធច្បាប់ដែលមានការ ពាក់ព័ន្ធគិសនិទ្ទេ និងករណិយកិច្ចស្របច្បាប់របស់គេចំពោះរឿងកុនកុន ។**
- ខ) - ជួយកុនកុន តាមរាល់មធ្យាបាយដែលសម្រប និងថាគ់ការតាមជួយច្បាប់ ដើម្បីការពារជំល ប្រយោជន៍របស់គេ ។**
- គ) - ជួយកុនកុននៅចំពោះមុខគោលការ សាលាកុនកុន បុរាណជរដ្ឋបាលតាមការសម្រប ។**

១៤- ក្នុងការការពារសិទ្ធិនៃកុនកុនរបស់ខ្លួន និងក្នុងការលើកស្តីបុព្វហេតុនៃយុត្តិធម៌ មេដារីត្រូវស្ម័គ្រិយាភិបាល និងសេវាការជាសារីនុដែលបានទទួលស្ថាល់ដោយច្បាប់ជាតិ និងអនុរាជាតិ ហើយត្រូវ ធ្វើការដោយខ្សោយបាន និងដោយសេវានៅត្រូវបានចំណាំអស់ នៅក្នុងការសម្របច្បាប់ ព្រមទាំងបច្ចេកទេននិង បញ្ហាតិក្រុមសិលជមិនវិធានធនៈឡាប់បើយ ត្រូវដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ ។

១៥- មេដារីត្រូវស្រោះត្រង់ជានិច្ចក្នុងការគោរពជំនួយប្រយោជន៍របស់កុនកុនខ្លួន ។

ការបានចំពោះជីវិ៍ការនេះជាតិ

១៦- រដ្ឋាភិបាលត្រូវធានា :

- ក) - មេធាវីអាជបំពេញមុខងារវិធានីវា៖ទាំងអស់របស់ខ្លួន ដោយត្រានការបំភិតបំភិយ ការបន្ទុចបង្ហាក់ ការយាយឱ្យ បុគ្គលិកជំនួយដែលមិនត្រូវត្រូវឡើយ ។
- ខ) - មេធាវីអាជធ្មោដឹងទៅ និងប្រើក្រុយយោបល់ជាមួយកូនកូនរបស់ខ្លួនបានដោយសិរី ទាំងនៅក្នុងប្រទេស ទាំងនៅបរទេស និង
- គ) - មេធាវីមិនត្រូវទទួលរង បុគ្គវបានគំរាយកំហែងដោយការចេញប្រកាសតាមផ្លូវតុលាការប្រជាពល ការងារកំណើកម្មសេដ្ឋកិច្ច ប្រទេសកម្មភាពជាមួយដែលខ្លួនបានធ្វើប្រើប្រាស់តាមបច្ចេកទេស ត្ថានទី និងបញ្ជាតិក្រោមសិលិមិវិធានីវា៖ដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ឡើយ ។

១៧- កាលបីមេធាវីត្រូវបានគំរាយកំហែងដែលស្ថិតិសុខ ដោយសារតែការបំពេញត្ថានទីរបស់ខ្លួននៅអាជ្ញាធរត្រូវតែងលំការការពាររាយបានត្រប់ត្រាន់ដែលមេធាវីនោះ ។

១៨- មេធាវីមិនត្រូវភ្លាយជាមុខសញ្ញាដាមួយកូនកូនរបស់ខ្លួន ដោយសារតែការបំពេញត្ថានទីរបស់ខ្លួនរោយកូនកូននោះឡើយ ។

១៩- ត្រានតុលាការ បុអាជ្ញាធរដឹងបានដែលបានទទួលស្ថាល់សិទ្ធិមានស្ថាកូលិកឈើយ ថប់ជាបងិស់ជយបំទទួលស្ថាល់នូវសិទ្ធិមានមេធាវីនៅចំពោះមុខសមត្ថកិច្ចខ្លួននោះឡើយ ឬឯះត្រាតែមេធាវីនោះ មិនបានបំពេញកូលិកឈើយប្រចាំឆ្នាំបានឡើង និងការអនុវត្តន៍ដាក់ដែលបានបង្កើតឡើង និងការបង្កើតឡើងនៃការណែនាំនេះ ។

២០- មេធាវីត្រូវមានអក់យុងកសិទ្ធិពិបេទបញ្ជី និងរដ្ឋប្បន្រែលិក ចំពោះសារណាការពារពាក់ពេញនានា ដែលធ្វើក្នុងបំណងសុចិរិតក្នុងការការពារទោះជាលាយលក្ខណ៍អក្សរកី ជាជាតិមាត់កី ប្រក្សានការបង្ហាញខ្លួនជារិធានីវា៖របស់ខ្លួន នៅចំពោះមុខតុលាការ សាលាកី បុអាជ្ញាធរច្បាប់ ប្រជាផលដៃនៅឡើងឡើត ។

២១- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមានត្ថានទីត្រូវជានាបោយមេធាវីមានសិទ្ធិទទួលបានពីមានដែលសម្របសំណុំឡើង និងអកសារនៅក្នុងការការពារការពារបំផុត ប្រការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន រោយមេធាវីមានពេលវេលាត្រប់ត្រាន់អាជិល់ជួនយដ្ឋានច្បាប់ដែលកូនកូនរបស់ខ្លួន ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ សិទ្ធិទទួលបាននេះ គូរតែជាល់រោយនោះពេល វេលាដែលសម្របសាប់បំផុត ។

២២- រដ្ឋាភិបាលនានាត្រូវគោរព និងទទួលស្ថាល់ថា រាល់ទំនាក់ទំនង និងរាល់ការប្រើក្រុយយោបល់រវាងមេធាវី និងកូនកូនរបស់ខ្លួនក្នុងទំនាក់ទំនងវិធានីវា៖គឺជាការសំខាន់ៗ ។

សេវាឌ្ឋាននៃការអនុវត្តន៍ដោយប្រព័ន្ធដែលមានសំណង់

២៣- មេធាវីកំដើរជាប្រជាពលរដ្ឋដែរ មានសិទ្ធិទទួលបានសេវាឌ្ឋាននៃការអនុវត្តន៍ដោយប្រព័ន្ធ សមាគម និងការដឹងប្រចាំខែ ។ ជាតិសេស មេធាវីត្រូវមានសិទ្ធិចូលរួមជាសាធារណៈ ក្នុងការពិភាក្សាបញ្ចប់រដ្ឋបាលយុត្តិធម៌ និងការរលិកស្មួយ និងការការពារសិទ្ធិមនុស្ស ប្រមូលចំណេះចូលរួម បុប្ផិនិតជាអង្គការតាមមូលដ្ឋាន អង្គការជាតិ និងអនុវត្តន៍ដោយប្រចាំខែ កំដើរជាប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលយុត្តិធម៌ និងការអនុវត្តន៍ដោយប្រព័ន្ធ នៅក្នុងអង្គការស្របច្បាប់មួយ ។ ក្នុងការអនុវត្តន៍សិទ្ធិចំណេះដែលនេះ ជានិច្ឆាកាល មេធាវីត្រូវតែធ្វើឡើងដោយស្របតាមច្បាប់ ប្រមូលចំណេះចូលរួមនិងបញ្ជាផលនិងបញ្ហាតិក្រោមសិលជមិវិធានីរៀបចំដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ ។

សមាគមនិងការអនុវត្តន៍ដោយប្រព័ន្ធ

២៤- មេធាវីត្រូវមានសិទ្ធិប្រព័ន្ធ និងចូលរួមសមាគមវិធានីរៀបចំគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង ដើម្បីតំណាង ដោយផលប្រហែលនីរបស់ខ្លួន ឬកស្តីយការបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល និងដើម្បីការពារបូរាណ៖ការវិធានីរៀបចំបស់ខ្លួន ។ អង្គភាពប្រតិបត្តិនៃសមាគមវិធានីរៀបចំ ត្រូវតែធ្វើការនៅក្នុងការដោយសមាជិករបស់ខ្លួន និងត្រូវអនុវត្តត្រួតពិនិត្យនីរបស់ខ្លួនដោយគ្មានការង្រៀតដែកពីខាងក្រោម ។

២៥- សមាគមវិធានីរៀបចំមេធាវីត្រូវសហការជាមួយរដ្ឋបាទ ដើម្បីធានាថាបុគ្គលត្រូវបានសិទ្ធិទទួលបានស្ថិតិភាព និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពពីសេវាឌ្ឋាន ហើយជាតាម មេធាវីអាមប្រើក្រាយយោបល់ និងជួយក្នុងក្រុងរបស់ខ្លួនបាន ស្របតាមច្បាប់ និងបញ្ជាផលនិងបញ្ហាតិក្រោមសិលជមិវិធានីរៀបចំដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ ដោយគ្មានការង្រៀតដែកមិនត្រូវទេ ។

ចំណាត់ការងារនៃការអនុវត្តន៍

២៦- ក្រោមសិលជមិវិធានីរៀបចំត្រូវបានដោយវិធានីរៀបចំច្បាប់ អង្គភាពដែលសម្របបស់ខ្លួន និងបញ្ជាផលអនុវត្តន៍ដោយប្រព័ន្ធ ប្រមូលចំណេះចូលរួមនិងបញ្ហាតិក្រោមសិលជមិវិធានីរៀបចំដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ ។

២៧- ការថែទាំប្រកាស ប្រុបណ្តឹងចំពោះមេធាវីសិតិក្នុងសមត្ថកិច្ចវិធានីរៀបចំរបស់ខ្លួន ត្រូវតែចាត់ការដោយបាននាប់រហូត និងត្រូវបានសម្រេចដោយប្រកបដោយយុត្តិធម៌ របមូលចំណេះចូលរួមនិងបញ្ហាតិក្រោមសិលជមិវិធានីរៀបចំដែលត្រូវបានទទួលស្ថាល់ ។

២៥- ចំណាត់ការដោកវិនិយោះមេធាវី ត្រូវតែងចើងចំពោះមុខគណៈកម្មាធិការវិនិយោះតែប៉ែងមួយដែលបង្កើតឡើងដោយវិជ្ជាដីរៈថ្មាប់ នៅចំពោះមុខភាពដែរការដៃមួយដែលបង្កើតដោយលក្ខនិក៖ បុន្ថែមចំពោះមុខគណាការ និងត្រូវតែស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យនឹងការអនុវត្តភាពដោយឯការដៃតុលាការ។

២៦- រាយចំណាត់ការដោកវិនិយោះត្រូវតែសំរែច្បាសមក្មសិលជមិជ្ជាដីរៈ និងបច្ចាននិងបញ្ជីតិចមិលជមិជ្ជាដីរៈដើម្បីតែងចើងត្រូវបានទទួលស្អាល់ ប្រាមទាំងតាមស្អារតិនេតោលការណ៍នេះ ។

~~~~~